

PAPIEŻ PAWEŁ VI

MOTU PROPRIO

PASTORALIS MIGRATORUM CURA

ustalające nowe przepisy w zakresie duszpasterstwa wśród migrantów

Duszpasterstwo migrantów* zawsze zwraca ku sobie matczyną troskę Kościoła. Nie przestał on nigdy wspierać swoją mocą tych, którzy podobnie jak Chrystus przebywający wraz z Nazaretańską rodziną na wygnaniu w Egipcie zmuszeni są emigrować daleko od swojej ojczyzny.

Wspaniałym świadectwem tej troski Kościoła jest Konstytucja Apostolska *Exsul familia*¹, wydana w dniu 1 sierpnia 1952 roku przez naszego Poprzednika śp. Piusa XII. Należy ją uznać za podstawowy dokument papieski ostatnich czasów w omawianej materii.

Ze względu na rangę i ważność tej sprawy nie uszła ona bynajmniej uwagi Ojców Soboru Watykańskiego II. Mając na celu bardziej odpowiednie i skuteczne zorganizowanie duszpasterstwa migrantów, rozważyli oni wszechstronnie to zagadnienie, zwłaszcza w aspekcie ściśle religijnym, a mianowicie na ile się łączy z właściwym celem Kościoła, który ma na uwadze zbawienie człowieka.

I rzeczywiście, gdy Sobór Powszechny powierzył szczególnej trosce tych wiernych, „którzy ze względu na warunki życia nie mogą dostatecznie korzystać z ogólnej zwykłej opieki duszpasterskiej lub całkowicie są jej pozbawieni, jak np. liczne rzesze migrantów, uchodźców i wygnańców”, to zarazem zwrócił się z gorącym apelem pod adresem Konferencji Biskupich, zwłaszcza Krajowych, ażeby „przeanalizowały starannie pajace zagadnienia dotyczące wspomnianych wyżej ludzi oraz zgodnie i wspólnymi siłami zaradziły pieczołowicie duchowej opiece nad nimi”². Tenże święty Sobór kieruje ponadto pod adresem biskupów i takie napomnienia: „Względem wszystkich mają okazywać swoją troskę, bez względu na wiek, stan i narodowość, zarówno w stosunku do miejscowej ludności, jak i przybyszów i cudzoziemców”³.

Nie trudno zrozumieć, że nie można podjąć tego rodzaju troski duszpasterskiej nie uwzględniając w sposób właściwy dziedzictwa duchowego, jak również kultury duchowej migrantów. W tym aspekcie ważną rzeczą jest język ojczysty, przy pomocy którego migranci wyrażają swoje myśli, swoją mentalność i swoje życie religijne. Jest rzeczą jasną, że należy strzec się przed tym, by tego rodzaju różnice i przystosowania do społeczności różnych narodów - chociaż prawnie uznane - nie wyszły na szkodę tej jedności, do której jesteśmy wszyscy powołani w Kościele, zgodnie z napomnieniami św. Pawła: „Wszyscyśmy bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni [aby stanowić] jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy niewolnicy, czy wolni”⁴. „Wszyscy bowiem jesteście kimś jednym w Chrystusie”⁵.

Było przeto rzeczą konieczną, by Stolica Apostolska, czyniąc swoimi owe troski Soboru Powszechnego, dała okazję Biskupom i Konferencjom Biskupim do lepszego zaradzenia potrzebom duszpasterskim względem różnych grup emigrantów. Są oni przecież powierzeni ich pasterskiej posłudze nie tylko w ten sposób, jak pozostali wierni, lecz ze względu na szczególne warunki ich życia wymagają troski, która by odpowiadała ich potrzebom.

Z drugiej zaś strony bardzo zmienione warunki, w jakich odbywa się dziś migracja sprawiły, że coraz bardziej nagliła potrzeba zrewidowania norm, wydanych w tej materii przez Stolicę Apostolską i dostosowania ich do wymagań współczesnych czasów. Zaszła zatem konieczność nowego i lepszego ułożenia (zorganizowania) sposobu i struktury opieki duchowej nad migrantami. Chodzi mianowicie o to, by skorzystać w tej dziedzinie z licznych

osiągniętych już doświadczeń i wciągnąć wszystkich w pożyteczną współpracę. Z tej to racji Biskupi, zależnie od różnych okoliczności czasu i miejsca będą mogli stosować pewne szczególne formy apostołatu potwierdzone już praktyką życia. Ponieważ zaś niezmiernie szerokie pole pracy apostołskiej nad migrantami wymaga właściwego doceniania ze strony wszystkich i aktualnego zespolenia sił, jest rzeczą bezwzględnie konieczną, by oprócz kapłanów, którzy zajmują się bezpośrednio omawianą tutaj posługą, dołączyli do tego dzieła swoją zgodną współpracę także zakonnicy i świeccy.

Rozważywszy przeto wszystko dokładnie, gdy uważnie przeanalizowaliśmy wnioski w tej sprawie zarówno różnych Konferencji Biskupich, jak i członków duszpasterstwa migrantów, a zawartych w Konstytucji Apostołskiej *Exsul familia*. Tej Kongregacja Biskupów powinna dokonać odnowy w zakresie przepisów dotyczących duszpasterstwa migrantów, a zawartych w Konstytucji Apostołskiej *Exsul familia*. Tej przeto Kongregacji powierzamy zadanie promulgowania nowych form w specjalnej Instrukcji. Bez względu na przeciwnie zarządzenia.

Dan w Rzymie, u św. Piotra, dnia 15 sierpnia, tj. w święto Wniebowzięcia Matki Najśw. 1969 roku, w siódmym naszego pontyfikatu.

PAP. PAWEŁ

Przypisy

* Tłum. tekstu według: *Posoborowe prawodawstwo kościelne (dokumenty prawno-liturgiczne)*. Zebrał i przetłumaczył ks. E. Szafranski T. 2. Z. 2. Warszawa 1970 s. 171-176.

¹ AAS 44:1952 s. 649 nn.

² Dekret *Christus Dominus* nr 18.

³ Tamże nr 16.

⁴ 1 Kor 12,13-14.

⁵ Ga 3, 28.

Na podstawie: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, *Studia Polonijne*, tom 4. Lublin 1981